

b) **Medium** vyjadřuje, že podmět věty vyvíjí činnost, kterou působí

- α) sám na sebe („připravuji se“ – medium reflexivní),
- β) ve svůj prospěch („získávám si“ – medium prospěchové),
- γ) spolu s někým („rozmlouvat spolu“, „dělit si vespoлек“ – med. reciproční),
- δ) ze své vlastní síly („dokážu“, „chci“ – medium úsilné).

c) **Passivum** vyjadřuje děje nebo stavy, jež podmět věty zakouší zvnějšku („jsem ovládnán“, „věří se mi“). Passivum má zvláštní tvary jen pro futurum a aorist, v ostatních časech má tvary shodné s mediem.^b

4. Základem řeckého slovesa je jeho **kmen**: např. παιδεύ-ω *vychovánám*, kmen παιδευ-. K němu se v některých časech může přidávat **časový příznak**, např. -ο- ve futuru: παιδευ-ο-ω *budu vychovávat*. Kmen společně s časovým příznakem tvoří tzv. **časový kmen** (např. futurální kmen παιδευ-ο-). U řady sloves se časové kmemy liší nejen časovým příznakem, ale i celkovou podobou kmene. Např. μιμνήσκω *připomínám*, fut. μινή-ο-ω (fut. kmen μινή-ο-).

Mezi časovým kmenem a osobní příponou stojí u většiny sloves tzv. **thematická samohláska** -ε- nebo -ο- (např. -ο- v 1. os. pl. ind. prez. akt. παιδευ-ο-μεν *vychováme*). Takováto slovesa nazýváme **thematická**; ve slovníkovém tvaru (1. os. sg. indikativu prézentu aktiva) končí na -ω. Menší množina tzv. **athematických** sloves thematickou hlásku nemá a přípony připojuje přímo ke kmeni; ve slovníkovém tvaru končí na -μι (lecke 25). Athematická slovesa se od thematických liší svými osobními příponami, avšak pouze v prézentu, imperfektu a aoristu.

Zakoneení slovesného tvaru, které se při časování mění, nazýváme **koncovka**; může obsahovat osobní příponu, thematickou hlásku, časový příznak nebo koncovou samohlásku kmene. Někdy lze v koncovce mezi jejími částmi jasně rozlišit (šev mezi nimi pak značíme rozdělovníkem), jindy však neodělitelně splyvají:

Prézens a futurum aktiva thematických sloves (indikativ, infinitiv a imperativ)

5. Indikativu prézentu a futura mají v aktivu tytéž koncovky. Tvary obou časů se liší pouze tím, že ve futuru před koncovkou stojí časový příznak -ο-.

SG.	1. OS.	-ω	PL.	1. OS.	-ο-μεν
	2. OS.	-εις		2. OS.	-ετε
	3. OS.	-ει		3. OS.	-ουσι(ν) ^c

^b Kde má passivum tvary shodné s mediem, hovoříme z morfoloického hlediska o tvarech „mediopasivních“.

^c Následuje-li za příponou -οι slovo začínající samohláskou nebo stojí-li tato přípona na konci věty, přidává se k ní tzv. přísuvné v (NNV 71, SM 134–5).

Např. sloveso παιδευ-ω *vychovánám* má v prézentu a futuru aktiva tyto tvary:

	SG.	INDIKATIV PRÉZENTU	PL.
1. OS.	παιδευ-ω	<i>vychovánám</i>	παιδευ-ο-μεν <i>vychovánáme</i>
2. OS.	παιδευ-εις	<i>vychovááš</i>	παιδευ-ετε <i>vychovááte</i>
3. OS.	παιδευ-ει	<i>vychováná</i>	παιδευ-ουσι(ν) ^c <i>vychováají</i>
	SG.	INDIKATIV FUTURA	PL.
1. OS.	παιδευ-ο-ω	<i>vychovánám / budu vychovávat</i>	παιδευ-ο-ο-μεν <i>vychováme / budeme vychovávat</i>
2. OS.	παιδευ-ο-εις	<i>vychovááš / budeš...</i>	παιδευ-ο-ε-τε <i>vychovááte / budete...</i>
3. OS.	παιδευ-ο-ει	<i>vychováná / bude...</i>	παιδευ-ο-ουσι(ν) <i>vychováají / budou...</i>

6. **Přízvuk** je u sloves obecně **ostrý a stojí co nejdale od konce**, tj. na třetí slabice od konce, je-li poslední slabika krátká (např. παιδευ-ε-τε), nebo na předposlední slabice, je-li poslední dlouhá (např. παιδευ-ω).^d

7. Vyše uvedeným způsobem se časují slovesa, jejichž kmen končí na samohlásku (tzv. samohlásková). Mírně odlišná je situace u sloves končících na souhlásku (tzv. souhláskových).^e Končí-li kmen slovesa na souhlásku **raženou**, dochází v kombinaci se ο ve futuru ke grafickým změnám (NNV 274–6, SM 621–3):

- a) ο v kombinaci se zadopatrovými hláskami κ, γ, χ vytváří ξ: άξω *vedu*, fut. άξξω. Totéž z historických důvodů platí pro prézentní kmemy zakončené na -οσ či -ττ: ππάττω *číním*, fut. ππάξξω.
- b) ο v kombinaci s retnými hláskami π, β, φ vytváří ψ: πέμπτω *posílám*, fut. πέψψω. Totéž platí pro slovesa zakončená v prézentním kmeni na -πτ: Βάπττω *škodím*, fut. Βάψψω.
- c) Zubné hlásky τ, δ, θ v kombinaci se ο mizejí: πείθω *přemlouvám*, fut. πείθω. Totéž z historických důvodů platí pro třenou zubnou hlásku ζ: άναγκάζω *nutím*, fut. άναγκάζω.

^d I zde nicméně platí omezující pravidla z lecke 2.7, byť na rozdíl od jmen přicházejí ke slovu jen velmi zřídka. Tak např. u ππάττω *děním* se musí ve 2. os. sg. imperativu prez. ππάττε *dělej* dle pravidla 7b z lecke z přízvuk změnit na prťážný, neboť poslední slabika je krátká a předposlední dlouhá. Podrobněji k přízvuku u sloves viz SM 424–7.

^e Souhlásková slovesa se dělí do dvou typů podle toho, zda jejich kmen končí na souhlásku raženou, nebo plynou/nosovou (λ, ρ, ι, υ). K plyným/nosovým slovesům viz lecke 6.6 a 14.8.